

Sygn. akt VIII U 688/22

UZASADNIENIE do całości wyroku

Decyzją z dnia 17 lutego 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że W. S. (1) posiada zadłużenie z tytułu składek w wysokości 1591,99 złotych w tym: na ubezpieczenia społeczne (zakres deklaracji nr 01-39) za okres od 01.2018 do 02.2018 w kwocie (...),41 oraz odsetki 424 zł, na ubezpieczenie zdrowotne (zakres deklaracji nr 01-39) za okres 03.2018 w kwocie 78,47 zł oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zakres deklaracji nr 01-39) za okres od 03.2017 do 02.2018 w kwocie 175,11 złotych.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że na konto ZUS nie zostały przekazane wpłaty za miesiące, co do których płatnik miał obowiązek opłacenia składek i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które mogłyby podlegać zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek.

Decyzja w aktach rentowych

Płatnik wniósł odwołanie podnosząc, że nie wie nic o rzekomym zadłużeniu na jego koncie i to za lata 2017-2018 w sytuacji, gdy w dniu 7.07.2019 roku wydano mu zaświadczenie o tym, że opłacił wszystkie należne składki na ubezpieczenia społeczne za okres od 03.2009 do 05.2019 od podstawy wymiaru składek równej lub wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Odwołanie k 3-6

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Odpowiedź na odwołanie k 7

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

W. S. (1) podlegał ubezpieczeniom społecznym pod NIP: (...) od marca 2009 roku do 18.06.2019 roku z kodem ubezpieczenia (...), czyli jako (...) sp. jawna. Spółka miała swój NIP: (...), a ponieważ zatrudniała pracowników, to składki z tego tytułu opłacane były z przypisaniem do tego NIP.

W. S. (1) osobno opłacał składki za siebie i osobno za spółkę, przy czym pilnował, aby na jego osobistym koncie nigdy nie było zadłużenia w związku z tym, że podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i korzystał ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W dniu 04.07.2019 roku ZUS wystawił W. S. zaświadczenie o tym, że opłacił wszystkie należne składki na ubezpieczenie społeczne oraz wielokrotnie korzystał z zasiłków chorobowych do sierpnia 2018 roku.

Okoliczności bezsporne

Składki na ubezpieczenie społeczne za W. S. i za spółkę (...) były opłacane zazwyczaj z jednego rachunku bankowego należącego do spółki (...), czasem z różnych rachunków bankowych, w zależności od tego, gdzie W. S. miał w danym momencie dostępne środki pieniężne.

Przesłuchanie wnioskodawcy k 47

W dniu 27.01.2015 roku na osobiste konto W. S. (1) NIP (...) wpłynęła wpłata 5000 złotych i została przekazana jako składka za 04.2014. Tymczasem deklaracja za 04.2014 wskazywała inną wartość, a mianowicie 710,67 zł i została opłacona w terminie, czyli 14.05.2014 roku. Również kolejne wpłaty były uiszczane zgodnie z deklaracjami.

Kwota 5000 zł była przekazana na konto ZUS z rachunku (...) spółki (...).

W dniu 19.08.2019 roku sformułowano pismo do W. S. (1), w którym zawarto informację o nadpłacie na ubezpieczenia społeczne 1657,31 zł, ubezpieczenia zdrowotne – 1775,27 zł, Fundusz Pracy i FGŚP – 90,43 zł. Pismo nie zawiera wprost informacji o dokonanej wpłacie 5000 złotych i prośby o zgłoszenie się do ZUS w celu wyjaśnienia nadpłaty, zwłaszcza w kontekście ewentualnego przebiegowania tej kwoty na konto spółki. Nie ma dowodu wysłania tego pisma do wnioskodawcy. Jednocześnie na tym piśmie przypięta jest robocza, nieformalna kartka z treścią, że wpłata 5000 zł, w ocenie osoby, która tę karteczkę napisała, nie pochodzi od wnioskodawcy tylko dotyczy spółki (...).

Pismo w aktach rentowych k 28

W dniu 23.08.2019 roku organ rentowy postanowił dokonać przebiegowania kwoty 5000 złotych z osobistego konta W. S. (1) na konto spółki (...). Zrobiono to bez jakiegokolwiek wniosku właściciela konta, czyli wnioskodawcy i uprzedzenia go o tym. W ten sposób organ rentowy doprowadził do tego, że na osobistym koncie W. S. powstało zadłużenie w wysokości 1591,99 złotych, chociaż wcześniej wnioskodawca miał nadpłatę.

Nota księgowa z 23.08.2019 k 30 akt rentowych, pismo ZUS k 21

Organ rentowy sporządził pismo datowane na 3.09.2019 roku, skierowane do W. S. (1) i informujące go o tym, że rozliczono jego konto i ustalono niedopłatę na ubezpieczenia społeczne 1338,41 zł za okres od 01.2018 do 02.2018, ubezpieczenie zdrowotne 78,47 zł za 03.2018 i Fundusz Pracy i FGŚP – 175,11 zł za okres 03.2017 – 02.2018. Do tego naliczono odsetki za zwłokę.

Nie ma dowodu, że pismo zostało skutecznie wysłane i doręczone wnioskodawcy.

Pismo k 43 akt rentowych

G. T. (1) jest doradcą podatkowym i prowadził sprawy księgowe W. S. (1) oraz spółki (...). Zajmował się naliczaniem danin publicznych, w tym składek na ubezpieczenia społeczne, zarówno dotyczących osobistego konta wnioskodawcy jak i spółki. Każdy podmiot miał osobny NIP, który był identyfikatorem przy dokonywaniu wpłat do ZUS. Składki były płacone na ten sam rachunek w ZUS tyle, że opisane za kogo i ile wynosi opłata. Jako doradca G. T. sugerował klientom, aby mieli na koncie ZUS lekką nadpłatę z uwagi na restrykcyjne przepisy dotyczące podleganiu ubezpieczeniu chorobowemu.

Zeznania świadka G. T. (1) k 46 odwrót

Spółka (...) miała zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i W. S. (1), jako właściciel firmy zawarł ugodę z ZUS, na mocy której spłaca zadłużenie. Kwota długu spółki była pomniejszona o kwotę 5000 zł, którą przebiegowano w dniu 23.08.2019 roku.

Okoliczność bezsporna

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tj. Dz. U. z 2022 roku, poz.1009) osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz osoby z nimi współpracujące podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W rozpoznawanej sprawie W. S. (1) opłacał składki za siebie i za spółkę, którą prowadził. Składki były przekazywane z określeniem nr NIP, którego dotyczyły. Było to bardzo ważne dla wnioskodawcy bowiem podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i zależało mu na tym, aby na jego osobistym koncie zawsze wszystko się zgadzało. Należy

bowiem pamiętać, że w spornym okresie opłacenie składki po terminie lub w zaniżonej wysokości powodowało ustanie ubezpieczenia chorobowego.

G. T. (1), zajmujący się sprawami księgowymi wnioskodawcy oraz spółki (...) przygotowywał odpowiednie dokumenty, naliczał składki, zaś ich opłaceniem zajmował się wnioskodawca. Robił to zwykle z jednego rachunku bankowego, wskazując poprzez nr NIP, na czyje konto mają trafić poszczególne kwoty.

W dniu 27.01.2015 roku wnioskodawca przełał na swoje osobiste konto w ZUS 5000 złotych. Powstała nadpłata w składkach, której wnioskodawca nie był świadomy. Dopiero po ponad 4 latach organ rentowy rozliczył jego osobiste konto i ustalił istniejącą nadpłatę.

To, co później zrobiono w ZUS nie znajduje oparcia w jakichkolwiek przepisach prawa. Mianowicie pracownik ZUS napisał „na brudno” notatkę, że w jego ocenie 5000 złotych powinno być zaksięgowane na spółkę, po czym w dniu 23.08.2019 roku organ rentowy dokonuje przeksięgowania kwoty 5000 złotych z osobistego konta wnioskodawcy na konto spółki. Nikt przy tym nawet nie rozważył, aby ewentualnie przeksięgować wyłącznie nadwyżkę, bowiem przeksięgowanie całej kwoty 5000 złotych spowoduje niedopłatę na osobistym koncie wnioskodawcy, a to z kolei pociągnie olbrzymie konsekwencje dla jego statusu jako osoby podlegającej dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Ponadto wygenerowano niedopłatę, od której zaczęto naliczać odsetki za zwłokę.

Wszystkie powyższe działania pracowników organu rentowego, niemające oparcia w jakichkolwiek przepisach i wywołujące szkodę są bezprawne i w znaczący sposób podważają zaufanie obywatela do instytucji państwowej, jaką jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Zdaniem Sądu, nawet gdyby wnioskodawca otrzymał z ZUS informację datowaną na 3.09.2019 roku o niedopłacie, to należy podkreślić, że w piśmie tym organ rentowy w żaden sposób nie wyjaśnia, skąd nagle powstała niedopłata oraz, że sam do niej doprowadził, bezpodstawnie rozporządzając składkami W. S. (1) poprzez przeksięgowanie ich na inne konto.

Z powyższych względów Sąd uznał, że wnioskodawca nie ma zadłużenia, o jakim mowa w zaskarżonej decyzji i uwzględnił odwołanie.